

5

1774

// 430306

Maj 1998

KNJIZNIČARSKE
NOVICE

ISSN 0353-9237

KNJIŽNIČARSKE NOVICE

8(1998)5

VSEBINA

Splošnoizobraževalne knjižnice	str. 1
Šolske knjižnice	str. 4
Specialne knjižnice	str. 6
Zavod za odprto družbo - Slovenija	str. 7
Čestitka	str. 10
Borza dela	str. 10
Obvestila	str. 10
Pa še to	str. 12
Priloga	str. 14

Knjižničarske novice 8(1998)5. ISSN 0353-9237. Izdala: Narodna in univerzitetna knjižnica, Informacijski center za bibliotekarstvo, 1001 Ljubljana, Turjaška. 1, p.p. 259. Urednik: Jelka Kastelic. Uredniški odbor: mag. Melita Ambrožič, Ivan Kanič. Naklada: 680 izvodov. Cena posamezne številke: 650 SIT. Knjižničarske novice lahko naročite za pol leta (januar-junij ali julij-december) ali za celo leto (januar-december). Naročila in odpovedi pošiljajte pismeno. Prejetih tekstov ne lektoriramo in ne honoriramo. Razmnoževanje ni dovoljeno.

Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje RS št. 23/179-92 z dne 16.3.1992 štejejo *Knjižničarske novice* med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3 Zakona o prometenem davku, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Naslov uredništva: NUK, Enota za razvoj knjižničarstva, za "Knjižničarske novice", Turjaška 1, 1000 Ljubljana. Prispevke lahko pošiljate tudi na disketah ali po elektronski pošti (jelka.kastelic@nuk.uni-lj.si).

**SPLOŠNOIZOBRAŽEVALNE
KNJIŽNICE**

**VSEM HVALA ZA
SODELOVANJE IN
ČESTITKE OB 50
LETNICI PIONIRSKÉ
KNJIŽNICE V
LJUBLJANI!**

Pionirska knjižnica, enota Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani praznuje svojo 50 letnico vse leto delovno. Tako smo prvič opozorili na jubilej ob mednarodnem dnevu knjig za otroke s svečanostjo 8. aprila v Pionirski knjižnici in s strokovnim posvetovanjem z naslovom "Beseda - knjiga - knjižnica" 15. aprila 1998.

Na prireditve v Pionirski knjižnici 8. aprila (odprtje razstave "50 zlatnikov, 50 knjig po izboru knjižničarjev Pionirske knjižnice", proglasitev "Moje najljubše knjige 1998, po izboru mladih bralcev" in srečanje s pisateljem Bogdanom Novakom) je prišlo okrog 70 in na posvetovanje z naslovom "Beseda - knjiga - knjižnica" okrog 170 (mladinskih) knjižničarjev, so-delavcev in prijateljev Pionirske knjižnice.

Vsem, ki ste kakorkoli prispevali pri pripravi in izvedbi programov, bili z nami na prireditvah in nam pri tem pokazali priznanje za naše delo in sodelovanje z vami, vsem, ki ste nam osebno ali pisno izrekli čestitke ob 50. letnici Pionirske knjižnice, nam prinesli rože in darila, se pristrčno zahvaljujemo.

Tilka Jamnik
s sodelavkami in sodelavci
Pionirske knjižnice v Ljubljani

**KNJIŽNI DAR
PRESEDNIKA DRŽAVE
MURSKOSOBOŠKI
KNJIŽNICI**

Predsednik Republike Slovenije, Milan Kučan, ki je v svojih srednješolskih in študentskih letih rad zahajal v čitalniške prostore murskosoboške knjižnice, v njih bral, se učil in študiral, je ob letošnjih slovenskih dnevih knjige - in to na sam svetovni dan knjige - podaril Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti nekaj nad 120 izvodov v vsebinskem in estetskem pogledu vrednih knjig. Največ jih je tiskanih v slovenskem jeziku (med njimi je precej takih, ki sodijo v našo domoznansko zbirko), nekaj pa tudi v drugih, tujih jezikih.

Knjižno darilo je g. Kučan knjižnici obljubil pravzaprav že 19. septembra lani, ko jo je po dolgih letih obiskal (zdaj seveda v funkciji predsednika države), se seznanil z njenimi uspehi in neuspehi, z njenim delom in s težavami, ki to delo spremljajo, predvsem z največjo med njimi, to je s prostorsko stisko, ki je že kar vnebopijoča. Takrat je tudi obljubil, da bo povsod, kjer je le mogoče in kjer je potrebno, zastavil svojo besedo, svoj vpliv, da bi se ta največji problem soboške knjižnice začel kar se da hitro reševati. Njegova plemenita gesta potemtakem ne pomeni le povečanja knjižne zaloge v tej osrednji pokrajinski knjižnični ustanovi, ne pomeni le izpolnitev gesla ob slovenskih dnevih knjige, ki se je glasilo "Podarimo knjigo", temveč jo je razumeti predvsem tudi kot podporo našim prizadevanjem za zgraditev novega knjižničnega informacijskega središča v Murski Soboti. S tem svojim plemenitim dejanjem je torej na simbolni ravni podprl zidavo nove knjižnične stavbe v našem in njego-

vem mestu, nove knjižnične zgradbe, v kateri bo dovolj primerne, velikega, funkcionalnega, lepega prostora za njeno knjižno in drugo bogastvo, za njene uporabnike in za njene delavce. Taki prostori, opremljeni z moderno tehnologijo, z bogatim knjižnim in nekknjižnim gradivom, polnim najrazličnejših informacij, in s strokovno dobro podkovanimi delavci v njih, bodo za pomurskega človeka prav gotovo pomenili tudi večji duhovni napredek, skupaj z njim pa (posredno) tudi boljše materialne pogoje za življenje.

Predajo knjižnega daru je v četrtek, 23. aprila 1998, ob 15.00 uri v imenu predsednika opravil njegov generalni sekretar, g. Marjan Šiftar. Na kratki svečanosti je bil navzoč tudi župan Mestne občine Murska Sobota, g. Anton Slavic, knjige pa je sprejel in se zanje zahvalil ravnatelj knjižnice, g. Jože Vugrinec.

Ta zadnji v imenu uporabnikov knjižnice, njenih delavcev in v svojem imenu izreka gospodu predsedniku javno zahvalo zanje tudi na tem mestu!

Jože Vugrinec

OBISK DVEH MADŽARSKIH KNJIŽNIČARJEV V SLOVENIJI (20. - 25. april 1998)

Dolgoletno sodelovanje med murkosoboško knjižnico in madžarskimi knjižnicami vključuje tudi vzajemno strokovno izobraževanje knjižničarjev, in tako je naša knjižnica v drugi polovici aprila sprejela na obisk - na strokovno izpopolnjevanje dva knjižničarja iz Madžarske - Janoša Kappela iz

Kőszega in Šandorja Šarkadija iz Soprona. Glavni namen njunega obiska je bil, da se podrobno seznanita s slovenskim knjižničnim sistemom, z našim računalniškim programom COBISS, da obiščeta nekatere knjižnice v Pomurju in v Mariboru ter da si ogledata pomembnejše kulturnozgodovinske znamenitosti Prekmurja in Štajerske.

Prvi dan petdnevnega študijskega izpopolnjevanja sta naša gosta bila seznanjena z dejavnostjo Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti. Jože Vugrinec, ravnatelj soboške knjižnice, jima je govoril o našem delu, o doseženih rezultatih, pa tudi o predvideni gradnji nove pokrajinske knjižnice v pomurski metropoli.

Naslednji dan sta (skupaj z nekaterimi prekmurskimi knjižničarji z dvojezičnega področja) obiskala genterovsko osnovno šolo. V novi računalniški učilnici te šole sta imela priložnost seznaniti se s praktično uporabo naše računalniške baze COBISS preko interneta. Potem sta si ogledala novo šolo in vrtec, ki sta bila odprta lani.

V sredo sta obiskala IZUM-ov računalniški center v Mariboru, si ogledala Univerzitetno knjižnico in mariborsko mestno knjižnico, v četrtek pa je madžarska gosta sprejela ravnateljica lendavske knjižnice Žužana Žoldoš, ki je predstavila dejavnosti občinske matične knjižnice. Potem je sledil obisk mestnega muzeja in galerije v lendavskem gradu ter dvojezičnega srednješolskega centra.

Zadnji dan študijskega izpopolnjevanja v Sloveniji sta knjižničarja preizkusila praktično uporabo pri nas pridobljenega znanja v okviru slovenske računalniške mreže ter povezavo z nekaterimi madžarskimi knjižničnimi bazami.

Ob koncu njunega petdnevnega obiska smo prišli do skupne ugotovitve, da je strokovno izpopolnjevanje bilo

zanju zelo zanimivo in uspešno, pridobila sta si veliko novih izkušenj, ki jih bosta lahko uporabljala tudi v vsakdanji praksi doma.

Jožef Papp

OBISK MLADINSKIH KNJIŽNIČARJEV V KOSOVELOVI KNJIŽNICI V SEŽANI

Navada je že, da majsko strokovno srečanje, ki jih sicer vsak mesec vodi Pionirska knjižnica, enota Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani, pripravi kaka druga splošna knjižnica v Sloveniji. V letošnjem maju je to Kosovelova knjižnica v Sežani: ravnateljica gospa Lučka Čehovin in kolektiv Kosovelove knjižnice vabi na strokovno srečanje mladinskih knjižničarjev, **ki bo v sredo, 13. maja 1998, s pričetkom ob 9. uri.**

Pričakujejo nas ob 9. uri. Skupaj si bomo ogledali knjižnico. Ob 10. uri sledi predstavitev dejavnosti pionirskega oddelka s poudarkom na razstavnih dejavnostih. Letošnjo pomlad sta gosta Kosovelove knjižnice slikarka Marjanca Jemec Božič z lepo zbirko svojih originalnih ilustracij in pesnik Tone Pavček. Spoznali bomo delo z otroki ob razstavah, med drugim tudi lutkovni krožek, ki nam bo zaigral igrico Juri Muri v Afriki. Seveda bomo imeli priložnost za razgovor in izmenjavo mnenj.

Od 12. do 13. ure bomo skupaj posedli pri kosilu, ob 13. uri pa se bomo zapeljali do Štanjela, enega najbolj slikovitih kraških naselij. Ogledali si ga bomo pod strokovnim vodstvom.

Hvala Kosovelovi knjižnici za vabilo! Veselimo se srečanja v Sežani, do tedaj pa lep pozdrav!

Odhod avtobusa iz Ljubljane bo ob 8. uri zjutraj s Kongresnega trga.

Prosimo, svojo udeležbo javite v Pionirsko knjižnico v Ljubljani po telefonu (061) 134 36 31 (kontaktni osebi: Tilka Jamnik in Franka Orel).

Tilka Jamnik

BOLOGNA PO BOLOGNI

Knjigarna Konzorcij bo s strokovno pomočjo Pionirske knjižnice, enote Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani letos že šestič pripravila prodajno razstavo tujih mladinskih knjig in CD-romov z naslovom "**BOLOGNA PO BOLOGNI**", ki bo od **26. do 30. maja 1998** v Pionirski knjižnici v Ljubljani na Komenskega 9. Razstava bo odprta vsak dan od 10. do 19., v soboto od 8. do 13. ure.

Na razstavi bo okrog 400 knjig in okrog 100 CD-romov. V popoldanskem času bodo "ure pravljic", "igralne ure" in druge prireditve za otroke na razstavi. Vsak dan ob 9. uri bo strokovna predstavitev razstavljenega gradiva.

Vljudno vas prosimo, da nam večje skupine najavite v Pionirsko knjižnico po telefonu (061) 134 36 31 (kontaktni osebi: Tilka Jamnik in Franka Orel). Osrednje splošne knjižnice v Sloveniji prosimo, da to informacijo posredujejo svojim šolskim knjižnicam!

Prisrčno vabljeni!

Tilka Jamnik

ZANIMIVOSTI IZ KNJIŽNICE SREDNJE EKONOMSKE ŠOLE MARIBOR I

Ob Svetovnem dnevu knjige, 23. aprilu, smo se na naši šoli poveselili na poseben način. Institut informacijskih znanosti v Mariboru (IZUM) je ob tej priložnosti v povezavi s Srednjo ekonomsko šolo Maribor letos prvič poskusno razpisal natečaj za najboljše prispevke na temo "Knjiga in računalnik". K pisanju smo povabili dijake naše šole. Naša šola je bila izbrana glede na to, da je ena od osmih v Sloveniji, ki je s svojo knjižnico vključena v COBISS. Odločitev za eno samo šolo izhaja po besedah g. Francija Pivca iz namena, da bi zbrali izkušnje za morebitni širši natečaj v prihodnjih letih.

Preko knjižnice SEŠ Maribor se je IZUM povezal z učitelji slovenščine, ki so dijakom dali osnovna navodila. Vsebina eseja bi naj obravnavala problematiko korelacije knjiga - računalnik. Kot pravi g. Pivec "ves čas poslušamo dramatična opozorila, da bodo računalniki uničili knjige in se bo na ta način izgubilo bogato znanje, ki je v njih popisano. V resnici smo takšne napovedi slišali že tudi poprej in to vsakič, ko se je pojavila kakšna nova možnost prenašanja sporočil (film, radio, TV), pa se je potem izkazalo, da si vsi ti mediji s knjigo vred drug drugemu le pomagajo. Ali bo tako tudi z računalnikom in Internetom?"

In kot je povedal pisatelj Bogdan Novak na posvetovanju z naslovom

Beseda - knjiga - knjižnica, ki je bilo 15. aprila 1998 v Ljubljani v počastitev 50-letnice Pionirske knjižnice enote Knjižnice Otona Župančiča Ljubljana: "Pri tem pozabljamo na temelj pisateljevega poslanstva. Pisatelj pripoveduje zgodbo. Je zgodbar, ki je bil najprej pripovedovalec. Pisatelj je postal šele z nastankom pisave. Nove tehnike res utegnejo kdaj nadomestiti knjigo, vendar bo zgodbarjevo poslanstvo ostalo nespremenjeno - pripovedoval bo zgodbe. Zato pravzaprav zgodbarja sploh ne zanima, v kakšnem mediju bo ljudem pripovedoval zgodbo. Vsekakor se bo vedno odločal za tisti medij, ki bo ljudem najbližje; zato bo tudi najbolj izpopolnjen in najbolj razširjen. Trenutno je to knjiga. Verjetno bo tako ostalo še dolgo. Toda misliti je treba tudi na to, koliko dreves je treba posekati za vsako knjigo. Tu je skrita za Billa Gatesa velika prednost pred Johannesom Gutenbergom."

Oboroženi z napotki so se dijaki prvih in tretjih letnikov lotili zadane naloge pod budnim očesom svojih mentorjev - učiteljev slovenščine. Ostalih razredov nismo vključili, da predvsem četrtih letnikov ne bi obremenjevali ob njihovih že tako obsežnih obveznostih. Besedila so dijaki pisali za domačo nalogo. Mentorji so izbrali po njihovem mnenju ok. 150 najbolj uspešnih izdelkov, ki smo jih predali IZUM-u, ta pa v oceno strokovni žiriji, ki je zasedala v sledeči postavi: mag. Darja Gabrovšek-Homšak, prof. slov. (IZUM), Janko Potrata, prof. slov. (ZRSS), Matjan Pungartnik, pisatelj in dipl. soc. (ZKD), dr. Tvrтко Šercar, informacijski spec. (IZUM), Davor Šoštarič, dipl. mat. (MZT), Alojz Urbajs dipl. ing. (IZUM) in mag. Renata Zadavec-Pešec, prof. slov. (MZT). Žirija je, kot je rekel g. Pivec izbrala 7

"najboljših" in 8 "odličnih" prispevkov.

Okoli 150 dijakov naše šole se je torej na veliki dan skupaj z učitelji, gospo ravnateljico in knjižničarkama vsulo na kratko pot do IZUM-a. Tam smo bili slavnostno sprejeti v veliki dvorani IZUM-a. Po uvodnem govoru g. Francija Pivca in kratki predstavitvi COBISS-a in dejavnosti IZUMA-a je prišel veliki trenutek razglasitve rezultatov. Najboljši in odlični so bili tudi nagrajeni. Prvi so prejeli knjižne nagrade, drugi pa ročne ure z napisom 10 let COBISS-a. Nagrade sta mladim ustvarjalcem podelila mag. Tomaž Seljak, svetovalec Vlade RS in dr. Tvrтко Šercar, pomočnik direktorja IZUM-a. Nagrajence so na poti po nagrade spremljali odobravajoči vzkliki sošolcev in vsi smo se veselili z njimi. Še vi si privoščite priboljšek in preberite prispevke naših mladih nadebudnežev na domači strani IZUM-a. Najboljši bo objavljen tudi v COBISS obvestilih. Povem vam, da je nekaj posebno zanimivih in če dovolite na uho je eden, menda najboljši, napisan v obliki dramskega teksta in je posebno zanimiv in celo šegav.

Ostale pereče zadeve ostajajo na naši šoli nespremenjene, torej bomo kljub gimnazijskemu programu v prihodnjem šolskem letu, 12.000 vpisanih dijakih vsako šolsko leto in izmenškemu pouku ostali v knjižnici na 40 m². Na IZUMU-u imamo obljubljeni dva terminala, ki sta namenjena dijakom za uporabo COBISS - OPAC-a. Stala bosta na hodniku pred knjižnico, ker zaradi prostorske stiske ni druge rešitve. Sicer smo v letošnjem šolskem letu pridobili nekaj prostora za nove knjige na račun obiskovalcev, ko smo predelali trimetrške police v sredini knjižnice v nižje in iz obstoječih naredili nove, ki pa ne vem, kako dolgo

bodo zadostovale, saj vsako šolsko leto nabavimo ok. 1.000 knjižnih enot knjižničnega gradiva. Ne vem, kako bomo izvajali v knjižnici program obveznega dela obveznih izbirnih vsebin za gimnazijski program na šoli.

Lahko pa si dovolim vizijo za šolsko leto XXXX. Recimo, da bi naša šola dobila odobrenje in denar za adaptacijo podstrešja in bi se del razredov selil tja ... bi naša knjižnica bila približno takšna kot se za srednjo šolo spodobi. Lahko bi ogradili del hodnika že od stopnišča in bi knjižnica poleg obstoječega prostora pridobila še dva sosednja razreda. V sedanjem prostoru za knjižnico bi bila knjižnica, v sosednjem bi bila čitalnica in v tretjem malo manjšem prostor za strokovno obdelavo knjižničnega gradiva, trenutno se namreč izposoja, strokovna obdelava gradiva in bibliopedagoško delo v knjižnici ob zasedbi dveh delovnih mest odvija na prostoru ok. 4 m².

Simona Ditz

JUNIJSKO SREČANJE

Sekcija za specialne knjižnice pri ZBDS vabi knjižničarje iz specialnih knjižnic na redno junijsko srečanje. Letos bo srečanje **16. junija** ob 10. uri v Okrogli dvorani na Trgu republike 3 v Ljubljani. Dnevni red posvetovanja:

- Vilenka Jakac-Bizjak (programska direktorica NUK) - *Pozdravni nagovor*
- Violetta Bottacco (predsednica sekcije) - *Delo Sekcije za specialne knjižnice*
- mag. Melita Ambrožič (svetovalka za izobraževanje v NUK) - *Izobraževanje in usposabljanje knjižničarjev*
- mag. Nada Češnova (svetovalka za specialne knjižnice v NUK) - *Predstavitve svetovalne službe za specialne knjižnice v NUK*
- Liana Kolčina-Srhoj (vodja Informacijsko dokumentacijskega centra Sveta Evrope v NUK) - *Storitve Informacijsko dokumentacijskega centra Sveta Evrope v NUK.*

Vabljeni tudi *knjižničarji iz visokošolskih knjižnic tehničnega področja.*

Nada Češnovar

VABILO K SODELOVANJU

Muzejsko dokumentacijski center iz Zagreba bo letos posvetil celotno številko revije *Informatice Museologic* predstavitvi problematike muzejskih in galerijskih knjižnic. K sodelovanju vabijo tudi knjižničarje, ki delajo v slovenskih muzejskih in galerijskih knjižnicah.

Muzejske knjižnice imajo specifično vlogo v muzejih. S svojim prispevkom v tej tematski številki revije lahko afirmirate svojo knjižnico, zbirko, svoje delo in probleme s katerimi se vsakodnevno srečujete pri svojem delu. Glavne vsebinske teme so:

- iz zgodovine muzejskih knjižnic
- knjižnice v muzejih
- knjiga v muzeju
- nabava, strokovna obdelava, zaščita, revizija in odpis gradiva
- oddelki in storitve za uporabnike.

Svoje prispevke pošljite do **začetka junija** na naslov:

Snježana Radovanlija Mileusnić
Muzejski dokumentacijski center
Mesnička 5, p.p. 539
10001 Zagreb
Hrvatska

Vse dodatne informacije lahko dobite na tel.: 01/424-077 ali 01/426-534.

**ZAVOD ZA ODPRTO
DRUŽBO
SLOVENIJA**

NOVOSTI

RAZPISI

1) *OPEN SOCIETY FELLOWSHIPS
OSI-BUDAPEST*

The Open Society Institute-Budapest is calling for applications for a new Open Society Fellowship. Broadly speaking, an open society is characterized by a reliance on the rule of law, the existence of a democratically elected government, a diverse and vigorous civil society, and respect for minorities and minority opinions. The fellowship is intended to support research, writing or activism, and to encourage the development of program strategies for the Soros Foundations Network, in the following subject areas:

1. Pre-school, primary and secondary education
2. Higher education
3. Culture and cultural institutions
4. Law, human rights and public administration
5. Civil society and institution-building
6. Media
7. Roma and other minority rights issues
8. Economic reform and management education
9. Publishing
10. Libraries and electronic communications
11. Public medicine and health
12. Gender integration

Fellowships in the above subject areas may be awarded for significant research and writing, the design and/or implementation of pilot projects, or other efforts to offer new information, insights and ideas on issues of importance to promoting an open society in the countries of the former Soviet Union, Central and Eastern Europe and Mongolia. Fellowships may be awarded for efforts focused on one country as well as those of a regional character.

At the same time, the fellows will participate in the activities of working groups established by the Soros Foundations Network in the above subject areas. These working groups will meet several times during the course of the fellowship to help the Soros Foundations Network develop strategies for future network activities in the region. In addition, the fellows will be assigned mentors with whom they will be able to discuss their work. Mentors will come from leading members of the professional staff of the Soros Foundations Network and from the Central European University.

Terms of Award

Fellows will be provided with a one year stipend, expenses and needed communications equipment to work full-time on a project of their design in one of the above areas. The amount of the award will vary depending on standards in the fellow's country of residence and the budgetary needs of the proposal.

As a rule, fellows will be based in their home countries; alternatively, fellows could spend all or part of the year in Budapest in order to work more closely with the Soros Foundations Network. Fellows who remain in their home countries will be expected to travel to Budapest and other parts of the region as needed to participate in

the activities of the strategic working groups.

To Apply: Application Requirements and Procedures

1. Age

The Fellowship is open to persons, aged 35 and younger, as of June 1, 1998.

2. Residency

Applicants must be citizens or permanent residents of the following countries: Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bosnia-Herzegovina, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Estonia, Georgia, Hungary, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Latvia, Lithuania, Macedonia, Moldova, Mongolia, Poland, Romania, Russia, Slovakia, Slovenia, Tajikistan, Turkmenistan, Ukraine, Uzbekistan, Yugoslavia.

3. Language of Application

All applications must be in English, and applicants must have excellent English language skills to participate actively in discussions in English with the expert committees and others in the Soros Foundations Network about their area of expertise. However, it is not necessary that the project proposed by the applicant be one in which English is the language used. Thus, an applicant may propose a research and writing project in Polish, as long as the applicant is readily able to discuss the project and related topics in English.

4. Application Contents

Applicants should send a proposal, of no more than 1500 words, outlining a project in one of the twelve areas. This proposal should briefly explain the following:

- Project objective and procedures for fulfilling the project;
- Time schedule;

- Resources available (in particular, if other funding sources have been approached or provided);
- Resources needed, including a detailed budget; (please see sample budget provided)
- If appropriate, the proposal should explain how the results of the project might be applied broadly to the region as a whole.

In addition to this proposal, applicants should include:

- A one or two page c.v. that describes relevant educational, employment or other experience;
- A transcript from the highest level of school completed;
- Two letters of reference;
- Certified English translations of the transcript and letters of recommendation. Translations must be official or certified by an university English language department.

All application materials should be sent to OSI in the same package, to the extent possible. Applications must be sent by registered or air mail. Three collated copies of all materials must be provided. The name of the applicant should appear in the upper right hand corner of every page included in the submission. All submissions should be single-sided and typed. Please do not use staples.

Applicants should be sure to provide contact information applicable through the end of August, including e-mail address and fax number where possible.

5. Application Deadlines

Completed applications must be received by June 1, 1998 to be considered. It is recommended that applications be postmarked by May 18, 1998 to allow enough time for delivery. Fina-

lists may be asked to travel to Budapest at OSI expense to be interviewed, some time during the week of June 26. It is expected that successful applicants will be notified by or shortly after July 30.

Applicants will be notified of receipt of their application, probably within two weeks by regular mail, fax or electronic mail.

6. Application Address

Completed applications should be sent to: Open Society Institute-Budapest, attention: Pamela Kilpadi, Oktober 6 Utca 12, H-1051 Budapest, Hungary. For further information, please connect to the web site in Budapest at <http://www.osi.hu/ifp> or in New York at <http://www.soros.org/osibudfel.html>, write an e-mail to fellows@osi.hu or telephone at (36 1) 327-3863.

2. Vse, ki boste prijavili projekte v okviru programa **Matching Funds Grants** (glej: Knjižničarske novice 8(1998)2, str. 10-14) obveščamo, da je komisija za knjižnice določila datume za oddajo projektov. Na voljo imate še dva roka:

15. maj 1998 in 1. september 1998

Projekte pošljite nacionalni koordinatorici za knjižnični program.

Za tiste, ki vas je treba vzpodbuditi k delu, je komisija predlagala tudi teme oziroma področja, ki bi jih bilo treba v slovenskem knjižničnem informacijskem sistemu razviti ali jim posvetiti več pozornosti:

- opremljanje slovenskih knjižnic z opremo za slepe in slabovidne uporabnike,
- slovenske knjižnice in Romi,

- opremljanje knjižnic z opremo potrebno za avtomatično vračanje gradiva.

Časa je še dovolj, začnite z delom. Navodila za prijavo projektov in formularje dobite pri koordinatorici. Do danes sta bila prijavljena le dva projekta in od tega je le eden ustrezal razpisu.

3. Do **1. junija** je še čas, da zaprosite za udeležbo na konferenci **IFLA'98** (16. -21. avgust). Vsi, ki aktivno sodelujete pri delu bibliotekarskih društev in se želite udeležiti konference, pošljite do tega datuma svoje življenjepisne in prošnje z utemeljitvijo, zakaj se želite udeležiti konference, koordinatorici za knjižnični program.

RAZNO

1. Prosim, da vse prijave pošiljate Evi Kodrič-Dačić, koordinatorici za knjižnični program (tel. 061 12 50 141, e-mail eva.kodric-dacic@nuk.uni-lj.si, Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani (za Zavod za odprto družbo), Turjaška 1, 1000 Ljubljana), razen v primerih, ko je v razpisu posebej naved drug naslov.

2. Ker izhajajo Knjižničarske novice le enkrat mesečno (lahko pa se zgodi, da jih kakšen mesec tudi ni), se dogaja, da so razpisni roki zelo kratki, ali pa ste o njih obveščeni z zamudo. Vsem, ki vas zanimajo dejavnosti Zavoda za odprto družbo svetujemo, da si ogledate domačo stran na www.osi.hu/nlp. Za tiste pa, ki jim čas prehitro beži in nimajo časa brskati po Internetu, bomo začeli izdajati "bilten" v elektronski obliki. Po elektronski pošti boste prejeli vse novice, ki se nanašajo na razpise in delo Zavoda za odprto družbo povezanega s knjižnicami. Če ga želite pre-

jemati, pošljite svoj e-mail na naslov
eva.kodric-dacic@nuk.uni-lj.si

Eva Kodrič-Dačić

ČESTITKA

Občina Domžale je na svoj občinski praznik, 19. aprila, podelila Nagrado Občine Domžale **Stanki Zanoškar**, višji knjižničarki mladinskega oddelka Knjižnice Domžale. Nagrado je prejela za prizadevno strokovno bibliopedagoško delo z mladimi bralci v Knjižnici Domžale. Čestitamo!

Knjižničarji Knjižnice Domžale

BORZA DELA

Knjižnica Domžale vabi k sodelovanju *bibliotekarja-informatorja in obdelovalca gradiva*. Kandidat mora poznati program Cobiss. Delo je za določen čas 12 mesecev, z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas. Prijave z ustreznimi dokazili pošljite na naslov: Knjižnica Domžale, Ljubljanska 58, 1230 Domžale.

OBVESTILA

MEDNARODNA KONFERENCA

The International Group of the Library Association (IGLA) organizira v Bristolu od **4. - 6. septembra 1998** mednarodno konferenco o **informacijskih servisih v času vojne in drugih katastrof**. Referati bodo obravnavali naslednje teme:

- Dokumentacijski konflikt , primer Linen Hall Library Belfast (John Gray)
- Dokumentacijski servis med vojno v Eritreji, 1961-1991 (Resoum Kidane)
- Zaprte informacije: primer palestinskih okupiranih ozemelj med Intifado in kasneje (Diana Sayej-Naser)
- Černobil: rešitve pri pomanjkanju strokovnih informacij (Vladimir Lazarev)
- Sarajevo: obvladovanje katastrofe (Sava Peic)
- Burma, Kambodža, Laos in Vietnam: poti obnove knjižnih in arhivskih zbirk po vojni in družbenih nemirih (John Dean)
- Poplave v Poljski 1997 (Bozena Michalska)

Cena za udeležbo na konferenci je £165. Vse dodatne informacije so vam na voljo pri Saskia McIvor (Saskia.McIvor@britcoun.org)

The British Council
Bridgewater House
58 Whitworth Street
Manchester M1 6BB
UK

Na istem naslovu sprejemajo tudi prijave za konferenco. Udeležbo na konferenci priporočamo in pričakujemo poročilo o njej za Knjižničarske novice.

Silva Novljan

NOVA INFO TOČKA V MESTNI KNJIŽNICI, ENOTI KNJIŽNICE OTONA ŽUPANČIČA

Zaradi povečanega povpraševanja po poslovnih informacijah smo se v Mestni knjižnici odločili našim uporabnikom ponuditi kvaliteten in hiter dostop do vira teh informacij na osebнем računalniku. V čitalnici lahko uporabniki v novi info točki, sami ali ob pomoči knjižničarja, brezplačno pregledujejo: on-line Uradni list, IUS info ter članke iz revialnega tiska. Izbrane dokumente lahko uporabniki tiskajo ali presnamejo na diskete.

Hkrati smo v čitalnici oblikovali prezenčno zbirko CD romov s poudarkom na področju prava, ekonomije, umetnosti ter geografije in zgodovine. Oba prejšnja vira informacij smo dopolnili z info panojem, kjer v sodelovanju z Borzo dela (deluje v okviru enote Delavska knjižnica) uporabnike seznanjamo z različnimi gradivi o pe-reči problematiki brezposelnosti in zaposlovanja:

- informacije za presežne delavce
- denarna nadomestila
- iskanje zaposlitve s pomočjo Zavoda za zaposlovanje
- kako zaposliti invalide

- pomoč delodajalcem, ki zaposlijo brezposelnega

Vabljeni na ogled nove info točke!

Simona Resman

SLOVENSKA KNJIGA - popust za knjižničarje

Pri nas, v Slovenski knjigi smo se pred časom odločili, da omogočimo vsem knjižničarjem in prosvetnim delavcem poseben 20% popust za nakup naših knjig. Prepričani smo, da so učitelji in knjižničarji najbolj vplivna javnost, ki jo je zato upravičeno spodbuditi pri nakupu knjig.

Pri rednem pregledu prodaje smo ugotovili, da je izredno malo knjižničarjev in prosvetnih delavcev izkoristilo ugodnost 20% popusta nakupa pri naših zastopnikih. Ocenjujemo, da je to posledica slabe obveščeniosti, saj smo se pri Slovenski knjigi zanašali le na ustni prenos informacij.

Torej, vsem knjižničarjem in prosvetnim delavcem pripada 20% popust za nakup knjig Slovenske knjige pri naših zastopnikih, ki vaše ustanove redno obiskujejo. V primeru, da ste iz ustanove, ki jo naši zastopniki ne obiskujejo, pokličite 080 15 11.

Jože Piano

IMAMO KNJIŽNIČARJI RAJE "SVOJE" RANGANATHANOVE ZAKONE?

Maurice Line je v enem izmed svojih del o univerzitetnih knjižnicah leta 1979 zapisal, da so knjižnice dolgo časa delovale v okolju, ki jih ni sililo k ocenjevanju njihove uspešnosti in so si lahko oblikovale "svojih" pet Ranganathanovih zakonov, in sicer: 1. knjige so za hranjenje, 2. le nekaterim bralcem njihove knjige, 3. le nekatere knjige njihovim bralcem, 4. zapravljeni čas bralcev, 5. knjižnica je rastoči mavzolej. Čeprav že dolgo več knjižnice ne živijo v takšnem okolju, žal nekatere tega še niso popolnoma dojele.

Lep in sončen dan, šolske počitnice. "Mozoljavčka" preblisne genialna ideja, da bi mogoče storil za svoje starše in učiteljico slovenščine kaj koristnega – prebral knjigo za domače branje. Čeprav mi ni bilo nikoli jasno, zakaj morajo vsi osnovnošolci ob istem času prebrati enako knjigo, sem se odločila urico ali dve porabiti za t.i. knjižnično in knjižno vzgojo svojega osnovnošolca (v šolski knjižnici ga žal v skrivnosti knjižnice niso pretirano uvedli). Je pa dečko dokaj razvajen, kar se počutja v knjižnici tiče, saj je navajen na vzdušje v eni izmed gorenjskih knjižnic, kjer knjižničarjev še nikoli ni našel namrgodenih ali slabe volje, ko je začel s svojimi zakaji, kje-ji, kdoji itd. Torej – tega torka prideva v eno izmed splošnoizobraževalnih knjižnic s prijazna zgradbo, zanimivo fasado in svetlim, lepim knjižničnim prostorom, tudi opremo.

Najprej se zapodiva do terminala, na katerem je listič "COBISS/OPAC za uporabnike". Pogledaš levo, desno, nikjer nobene zgibanke, na steni najdeš sicer nekaj kopij časopisnih člankov o Internetu (dostop do katerega je za pol ure na dan na voljo vsakemu vpisanemu obiskovalcu), nič pa o COBISS-u. Ali mora res moja 95 letna stara mama (recimo, da jo še imam) sama od sebe vedeti, kaj to je in kako se zadevi streže? Če je že težko poprositi Izum za kakšno zgibanko, pa verjetno ni težko narediti kratko navodilce za tiste, ki mogoče še niso rasli ob računalnikih (kaj, če ni vsakomur prijetno za vsako malenkost prositi za pomoč knjižničarja!) ali jim ni bil eden izmed pogojev za rojstvo poznavanje sistema COBISS. Navodilce, mogoče samo pojasnilce bi lahko pritrdili na steno za terminalom. No, mladina se v COBISS/OPAC znajde, se ne boji vpisati kaj napačnega – terminal ne "pobulji" vate, da bi ti zaledenela kri v žilah. Torej klik in klik, s sinom izbereva lokalno zbirko podatkov, iščeva: Kosmač Ciril, V gaju življenja. Hitreje kot misel na ekranu podatki o knjigi, pogledava še podatke o zalogi – hura!, cel kup izvodov, izposojevalni rok 14 dni, samo še postavitveno signaturo si zapiševa, da bova knjigo našla. I, kam bi zapisal? Nobenega, niti odpadnega lističa v bližini. Brskanje po torbici, da najdem še dovolj ugleden košček papirja, zapišem: M 8-321.6 Kosmač.

Šele od tega torka dalje vem, da je vrag res v podrobnostih. S sinom sva preiskala vso osmico, pa nič, šele nekaj kasneje mi je postalo jasno, da zato, ker sva pozabila na M (Seveda! Gradivo je razporejeno po starostnih stopnjah. Uf, le kaj bi si mislili kolegi o meni, če bi vedeli, da "na terenu" sploh ne znam porabiti teorijo. Se še vedno sramujem!). Stopiva torej do izposojevalnega pulta in povprašava

gospo za njim, kje je polica z iskano oznako. Mrk pogled: "Kaj bi pa rada?" Poveva, da naj nama zaboga samo smer pokaže, se bova že znašla, oziroma bi se rada naučila znati se v njihovem prostem pristopu v prihodnje. A gospa se ne da. Prav ima, zakaj bi pa bile izjeme. Ko izdavam, katero knjigo iščeva, brez besed vstane, gre nekam nazaj, se vrne in reče: "Vse izposojeno". "In kje naj bi knjiga stala, da bova vedela naslednjič?" "Na mladinskem oddelku!"...

No, prav, če je Kosmač na mladinskem oddelku, bo tudi Brezina. Ha, logika pa taka. Spet nič ne najdeva. "Dobri" terminal in "prijazni" OPAC zopet pomagata, Thomas Brezina, Mlin strahu je na 8-311.3. Ker zdaj že veva, da je navadna osmica pred najinim nosom, se zapodiva med police. Sramota, knjige spet ne najdeva. Pa je potrjen rek, da butastim nobena šola ne pomaga. Ampak, ali ni smisel prostega pristopa ravno v tem, da se uporabniki sami sprehajajo med policami? Na pomoč! Ena knjižničarka se nama s pojasnilom, da naj greva na družboslovje, izmuzne z drugim obiskovalcem, ki tudi nemočno bulji v police, drugo pa ujameva. Mlada in prijazna. Ponoviva prošnjo: "Nama lahko poveste, kje je polica z 8-311.3?" Spet morava povedati, katerega avtorja in katero knjigo iščeva, na PC-ju pogleda v zapise in pove, da ta roman sodi v družboslovno literaturo (priznam, da bi ga iskala na M), a so žal vse knjige izposojene. Informacija je bila točna a žal za naju neuporabna (saj poznate tisti vic o balonarju?). Brezine zagotovo na polici tudi naslednjič ne bova našla. Bogvedi, kako bova iskala šele Novaka! (Pride mi na misel pregovor, da lačnim ne smeš dati rib ampak jih moraš naučiti ribe ujeti). Zanima me še, zakaj v OPAC-u ni podatkov o dostopnosti gradiva (če bi vedela, da je vse

izposojeno, ne bi knjižničarkam kradla čas in energijo). Knjižničarka pojasni, da zato, ker teče pri njih sistem izposoje s pomočjo programske opreme Vir (uporabnik pa išče podatke o virih v lokalni podatkovni zbirki Cobiss). Torej, uporabnik dobi na terminalu vrabca v roko, golob se mu pa reži s strehe.

Iz knjižnice odhajam užaljena, pa ne zato, ker bomo šli v lov za Kosmačem še kam drugam! Spomnim se zelo pregledne sheme razporeditve gradiva, ki sem jo nekoč opazila v Pionirski knjižnici. Takšne stvari na vidnem mestu niso niti odveč niti v napoto. Ni odveč zastaviti si vprašanje primernosti razporeditve gradiva v prostem pristopu – mogoče bi pa knjižnica kdaj izvedla anketo med "svežimi" člani, kajti, če delaš v knjižnici, ne moreš videti slabosti razporeditve ali mogoče samo premalo jasne označenosti polic z gradivi. Majhno opozorilo uporabnikom, da v OPAC ne bodo našli podatkov o dostopnosti gradiva, tudi ne bi bilo odveč. In odnos do uporabnikov! Tisti, ki ne želi brskati po policah, prav gotovo pride kar do izposojevalnega pulta in pove kaj bi rad, drugi pa bi mogoče radi ne le našli že znano knjigo, ampak še katero drugo, za katero sploh še niso vedeli, da ravno ustreza njihovi želji oz. potrebi.

Zato, dragi stanovski kolegi, mi ne prinesite knjige v roke (pa še z namrgodenim obrazom), če tega ne želim in me pustite, da uživam še en meter levo in desno od Kosmača. In ne čudite se, da Brezine ne najdem med družboslovnimi romani, ker mi pač ne pride na misel, kakšne vrste roman bi Brezina tokrat napisal. In ne bodite užaljeni, če pričakujem, da tudi vi svoje knjižnice ne vidite v vlogi knjižničnega skladišča.

Pričujoči zapis nikakor ne prikazuje podobe slovenskega knjižničarstva!

Gre le za izseček nekega dneva, neke knjižnice, s katero so lahko uporabniki celo zelo zadovoljni. Pa mogoče to celo ni dobro, če bi vsak povedal, kaj se mu je zdelo narobe, bi knjižnica svoje delovanja lahko nenehno izboljševala. Spomnim se referata g. Slokarja, ki je na enem izmed posvetovanj ZBDS pozival, da se vendar naj že organizirano lotimo študij uporabnikov (in tudi neuporabnikov) oziroma karmerjenja uspešnosti delovanja naših knjižnic in definiramo kazalce njihove uspešnosti. Mogoče pa res pozabljam, da je končni cilj našega dela **uporabnik**. Zaradi njega kupujemo gradivo in police, postavljamo v knjižnice računalnike, razvijamo prijazno programsko opremo, se učimo bontona. Njega nič ne zanima, če znajo vsi delavci odlično obdelovati gradivo, ampak ga zanima kakovost vseh njihovih storitev. Uporabnik ima pravico biti kakovostno in vsestransko informiran, saj nas plačuje. V Veliki Britaniji npr. obstaja že kar nekaj firm, ki se ukvarjajo z ugotavljanjem uspešnosti delovanja javno financiranih ustanov (zdravstvo, državni organi, organi lokalnih skupnosti, komunala, šole, vrtci, knjižnice itd.). Prebivalci (davkoplačevalci) določene lokalne skupnosti najprej naročijo študijo uspešnosti javno financirane ustanove, potem pa se odločajo o višini finančne podpore (ali celo o upravičenosti njenega obstoja). Knjižnice pri tem niso izjeme.

Ne pozabimo tudi, da ob pultu za izposajo oz. informacije nihče ni vesel mrkega obraza (to bo mogoče edini obraz, s katerim se bo srečal v knjižnici – si bo o knjižničarjih ustvaril pozitivno mnenje?) in da moramo biti še posebej pozorni do mladeničev in mladenk, ki knjigi še niso obrnili hrbta. Knjižničarstvo je težak in odgovoren poklic! Mogoče se marsikdo tega še vedno ne zaveda - tako tisti, ki iš-

čejo delo v knjižnici, kot tisti, ki zaposlujejo neustrezne kadre oz. jih ne znajo pravilno razporediti na delovna mesta.

Melita Ambrožič

PRILOGA

V prilogi tokrat objavljamo naročilnico za dva nova priročnika, ki ju je izdala Narodna in univerzitetna knjižnica:

1. **ISBD(G) : Splošni mednarodni standardni bibliografski opis.** Anotirano besedilo. Predelana izdaja.
2. **Oblika in struktura korporativnih značnic :** Priporočila delovne skupine za korporativne značnice.

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
Turjaška 1
1000 LJUBLJANA

NAROČILNICA

Ustanova: _____

Ulica: _____

Poštna številka: _____ Kraj: _____

Odgovorna oseba: _____

Naročam _____ izvodov publikacije **ISBD(G) : Splošni Mednarodni standardni bibliografski opis. Predelana izdaja.** Po ceni 1.800 SIT.

Datum:

Podpis:

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA
Turjaška 1
1000 LJUBLJANA

NAROČILNICA

Ustanova: _____

Ulica: _____

Poštna številka: _____ Kraj: _____

Odgovorna oseba: _____

Naročam _____ izvodov publikacije **Oblika in struktura korporativnih značnic. Priporočila delovne skupine za korporativne značnice.** Po ceni 1.700 SIT.

Datum:

Podpis: